

Kontiolahden varhaiskasvatuksen arviointiraportti 2025–2026

Sisällys

1. Varhaiskasvatuksen arviointi.....	3
1.1 Valtakunnallinen ohjaus arvioinnissa	3
1.2 Arviointi Kontiolahden varhaiskasvatuksessa	4
2. Arvioinnit Kontiolahdella toimintakaudella 2025–2026.....	5
2.1 Talousarvion toiminnalliset tavoitteet	6
2.2 Karvin kansallinen arviointi	8
2.3 Lukuvuosisuunnitelmien arviointi	9
2.4 Asiakaskysely	10
2.5 Perheohjauksen arviointi.....	13

1. Varhaiskasvatuksen arviointi

1.1 Valtakunnallinen ohjaus arvioinnissa

Varhaiskasvatuksen arviointi perustuu varhaiskasvatuslakiin. Arvioinnista on säädetty varhaiskasvatuslain (2018) 24 §:ssä seuraavasti: *"Varhaiskasvatuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä ja edistää lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin edellytyksiä. Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa."*

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) arvioinnista sanotaan seuraavasti:

"Varhaiskasvatuksen arvioinnin tulee olla suunnitelmallista, säännöllistä ja jatkuvaa. Lapsille ja huoltajille annetaan mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa varhaiskasvatuksen arviointiin ja heidän näkemyksensä otetaan huomioon varhaiskasvatuksen ja pedagogisen toiminnan kehittämisessä. Varhaiskasvatuksen järjestäjä päättää järjestäjä-, yksikkö-, toimipaikka- ja lapsiryhmätason arviointikokonaisuudesta ja arvioinnissa käytettävistä menettelytavoista. Järjestäjä- ja yksikötason arviointi on keskeinen osa varhaiskasvatuksen johtamista ja kehittämistä paikallisesti. Henkilöstön tavoitteellinen ja suunnitelmallinen itsearviointi on keskeisessä asemassa varhaiskasvatuksen laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Arvioinnin kohteena voi olla muun muassa henkilöstön vuorovaikutus lasten kanssa, ryhmässä vallitseva ilmapiiri, pedagogiset työtavat, toiminnan sisältö, oppimisympäristöt tai kielen kehityksen tukeminen. Lapsen tuen toteutuminen on keskeinen arvioinnin kohde. Yksilötason arviointi tarkoittaa lasten varhaiskasvatussuunnitelmien toteutumisen arviointia. Arvioinnilla edistetään lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin edellytyksiä."

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) tukee varhaiskasvatuksen järjestäjiä arvioinnissa ja vastaa ulkoisesta arvioinnista. Arviointi perustuu kehittävän arvioinnin periaatteelle, jolloin keskeistä on tunnistaa toiminnan vahvuuksia ja kehittämiskohteita ja kehittää toimintatapoja niiden perusteella. Karvi on laatinut varhaiskasvatukselle laadun indikaattorit, jotka kuvaavat laadukkaan varhaiskasvatuksen ominaisuuksia. Varhaiskasvatuksen arviointi kohdistetaan näihin indikaattoreihin. Karvi on tuottanut arvioinnin tueksi myös digitaalisen laadunarviointijärjestelmä Valssin, joka sisältää sähköisiä arviointityökaluja varhaiskasvatuksen rakenteiden ja prosessien arviointiin. Valssin arviointiprosessi osallistaa koko henkilöstön pedagogisen toiminnan arviointiin. Karvi myös toteuttaa Valssi-järjestelmällä kansallisia arviointeja, joihin osallistuminen on

velvoittavaa. Muutoin varhaiskasvatuksen järjestäjät voivat hyödyntää Valssi-järjestelmää omien tarpeidensa mukaisesti.

1.2 Arviointi Kontiolahden varhaiskasvatuksessa

Kontiolahdella kunnan varhaiskasvatuksen kehittämisestä ja arvioinnista vastaa varhaiskasvatuksen päällikkö yhdessä varhaiskasvatuksen asiantuntijan kanssa. Lisäksi arviointiryhmään kuuluvat yksiköiden esihenkilöt, jotka vastaavat omien yksiköidensä arvioinneista ja kehittämisestä. Varhaiskasvatuksen asiantuntija laatii yhteistyössä muun arviointiryhmän kanssa vuosittain päivittyvän arviointisuunnitelman. Varhaiskasvatuksen laadun arviointitieto kootaan toimintavuosittain arviointiraporttiin, ja toimintaa kehitetään kuntakohtaisten ja yksikkökohtaisten arviointien perusteella. Arviointiryhmän työtä tukee vuosikello, johon on koottu vuosittain toistuvat, keskeiset varhaiskasvatuksen johtamiseen, arviointiin ja kehittämiseen liittyvät toimenpiteet.

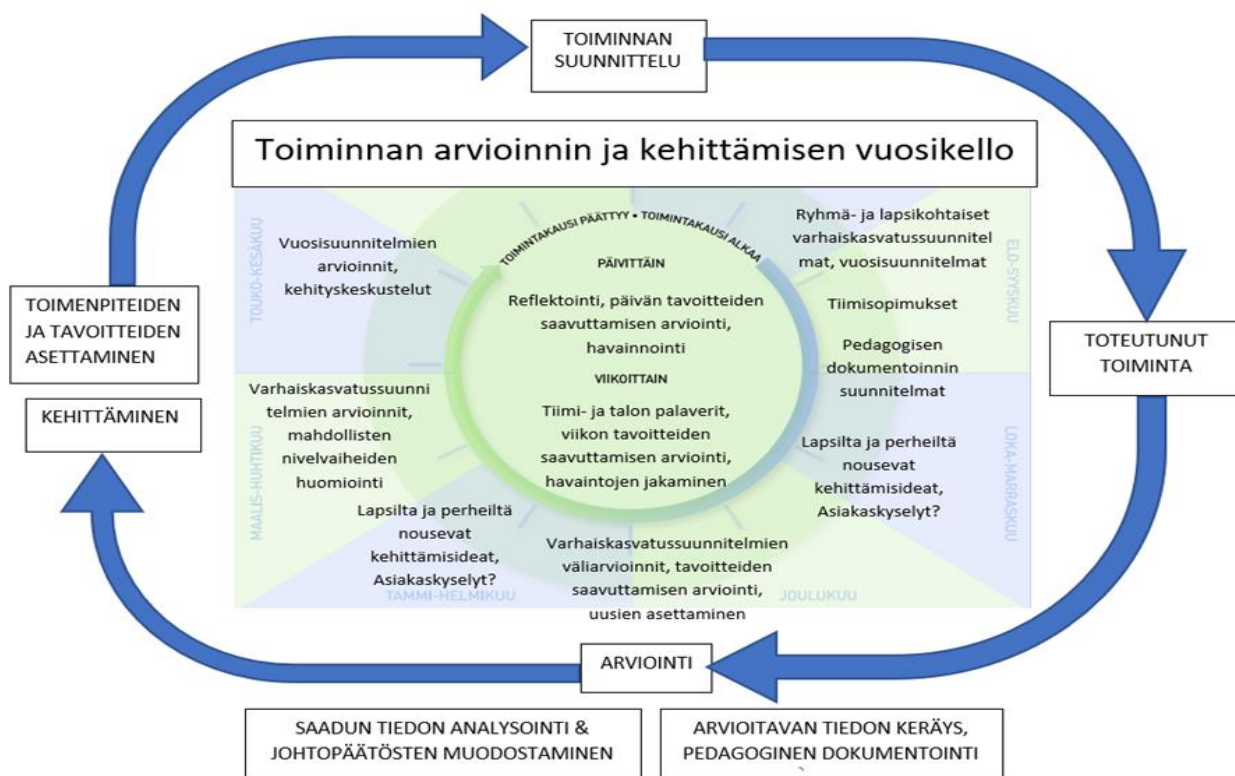
Varhaiskasvatuksen esihenkilöt ovat vastuussa arviointisuunnitelman toteuttamisesta ja arvioinneista yksikkötasolla, ja varhaiskasvatuksen opettajat vastaavat niistä ryhmä- ja yksilötasolla. Arviointiin osallistuu kuitenkin koko henkilöstö. Toiminnan arviointi perustuu pääosin henkilöstön itsearviointiin. Arviointi on jatkuva, prosessinomainen osa työtä, ja työvälineenä siinä käytetään ryhmän lukuvuosisuunnitelmaa, jossa on huomioitu yhdessä sovitut painopisteet sekä lasten vasuista nousevat tavoitteet. Arvioinnin keskeisiä menetelmiä ovat reflektointi, pedagoginen dokumentointi sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisen arviointi. Arvioinnissa hyödynnetään myös erilaisia arviointityökaluja, kuten digitaalista Valssi-järjestelmää sekä eri toimijoiden tuottamia arviointilomakkeita. Arviointia voidaan toteuttaa myös ryhmässä tehtyinä observointeina. Lisäksi itsearviointia tehdään esihenkilön kanssa käytävässä kehityskeskustelussa.

Yksilötasolla arvioinnin kohteena on lasten varhaiskasvatussuunnitelmien toteutuminen. Lasten vasuissa tavoitteet on asetettu henkilöstön toiminnalle sekä toimintaympäristön kehittämiselle, ja arvioinnilla tarkastellaan suunniteltujen ja toteutettujen toimenpiteiden vaikuttavuutta. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota myös tuen toteutumiseen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden mukaisesti. Arviointiin voivat osallistua ryhmän henkilöstön, lapsen ja huoltajien ohella myös muut lapsen kanssa toimivat tahot, kuten varhaiskasvatuksen erityisopettaja tai terapeutit.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet velvoittavat antamaan myös lapsille ja huoltajille mahdollisuuden osallistua toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Lasten näkemyksiä selvitetään varhaiskasvatuksen arkisen toiminnan yhteydessä heille soveltuvin tavoin, esimerkiksi havainnoimalla, keskustelemalla ja visuaalisin menetelmin. Huoltajat

voivat osallistua arviointiin esimerkiksi päivittäisissä keskusteluissa, vasu-keskusteluissa sekä vastaamalla asiakaskyselyihin. Arviointia voidaan tehdä myös huoltajailloissa ja muissa yhteisissä tilaisuuksissa.

Joensuun seudun laadun arviointimalli 2019 (Karvin varhaiskasvatuksen laadun indikaattoreihin pohjautuva):

2. Arvioinnit Kontiolahdella toimintakaudella 2025–2026

Kontiolahden varhaiskasvatuksen arviointia on tehty toimintakaudella 2025–2026

- talousarvion tavoitteiden arvioinnin yhteydessä
- digitaalisen laadunarviointijärjestelmä Valssin arviointityökalulla (Kansallinen arviointi varhaiskasvatuksen hallinnossa ja otospäiväkodeissa)
- yksikkötasoisina arviointeina

- ryhmien lukuvuosisuunnitelmien arviointina
- lasten vasujen arviointina
- asiakaskyselyllä
- perheohjauksen arviointina

2.1 Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on asetettu arviointityöryhmässä kuntastrategian mukaisesti kalenterivuodeksi edellisen vuoden arviointien pohjalta. Tavoitteiden toteutuminen on arvioitu esihenkilöiden johdolla yksiköissä ja niiden pohjalta on tehty yhteinen arviointi vuoden 2025 osalta.

Talousarvion 2025 toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Taloudellinen varhaiskasvatuksen järjestäminen loma-aikoina ryhmiä ja yksiköjä yhdistämällä sekä suunnittelemalla henkilöstön lomien siten, että sijaistarve on mahdollisimman vähäinen.	Loma-aikojen varhaiskasvatus on järjestetty siten, että auki olevien yksiköiden täyttö on suhdeluvun pohjalta mahdollisimman suuri huomioiden tuen tarpeet.	Tavoite toteutunut. Päivystysajoilla oli auki ainoastaan Aamuvirkku ja Peltosirkku ja ryhmät oli suunniteltu täyteen. Tuen tarpeet oli huomioitu henkilöstömäärässä.
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen perehdytyskäytäntöjä kehittämällä.	Varhaiskasvatuksen henkilöstön perehdyttämiselle on laadittu rakenne ja suunnitelma.	Tavoite toteutunut. Perehdytys-suunnitelma ja -rakenne on laadittu.
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Vahvistetaan oppimisympäristöjen suunnitelmallista ja monipuolista kehittämistä lapsiryhmän tarpeet huomioon ottaen.	Kaikissa tiimeissä on laadittu suunnitelma oppimisympäristön kehittämiseksi.	Tavoite toteutunut. Tiimeissä on laadittu suunnitelmat oppimisympäristöjen kehittämiseksi. Suunnitelmia päivitetään tarpeen mukaan.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Perheiden kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen lapsen hyvinvoinnin tukemisessa yhteistyöomakkeen avulla.	Varhaiskasvatuksen yhteistyöomake on vakiintunut käyttöön kaikissa yksiköissä.	Tavoite toteutunut. Yhteistyöomake tai sitä vastaavat keskusteluaiheet ovat käytössä kaikissa yksiköissä.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Kehitetään ja yhtenäistetään tiimivastaavien osaamista ja toimintaa	Tiimivastaavien toiminta on yhtenäistä ja tehtävän kuvauksen mukaista kaikissa tiimeissä.	Tavoite toteutunut ja toiminta on vakiintunut tehtäväkuvan mukaiseksi.

Ilmastotoimenpiteet		
Kierrätys ja tavaroista huolehtiminen sisällytetään osaksi varhaiskasvatuksen suunnitelmia ja päivittäistä toimintaa.	Kierrätyksen ja tavaroista huolehtimisen opettelu on suunnitelmallista kaikissa yksiköissä.	Tavoite on toteutunut. Kierrätystä ja tavaroista huolehtimista opetellaan säännöllisesti osana jokapäiväistä toimintaa.

Alla talousarvion toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026, joiden toteutumista on alustavasti arvioitu keväällä toimintakauden päättyessä ja arvioidaan tarkemmin syksyllä toisen osavuosisraportin yhteydessä.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Taloudellinen varhaiskasvatuksen järjestäminen loma-aikoina ryhmiä ja yksiköitä yhdistämällä sekä suunnittelemalla henkilöstön lomien siten, että sijaistarve on mahdollisimman vähäinen.	Loma-aikojen varhaiskasvatus on järjestetty siten, että auki olevien yksiköiden täyttö on suhdeluvun pohjalta mahdollisimman suuri huomioiden tuen tarpeet.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Vahvistetaan tiimien välistä yhteistyötä ja koko työyhteisön työhyvinvointia	Tiimien omaehtoinen ja toiset huomioiva yhteistyö on sujuvaa ja toimintakulttuurissa näkyy yhteisen hyvän huomioiminen.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Vahvistetaan ulkopedagogiikkaa ja ulkona olevien oppimisympäristöjen suunnitelmallista ja monipuolista kehittämistä lapsiryhmien tarpeet huomioon ottaen.	Tiimit ovat laatineet arviointien pohjalta suunnitelman ulkopedagogiikan ja ulkona olevien oppimisympäristöjen kehittämiseksi.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Turvallisuussuunnittelua vahvistettu siten, että koko henkilöstöllä on riittävä tieto ja osaaminen turvallisuuteen liittyvissä asioissa.	Varhaiskasvatuksen kaikissa yksiköissä on yhdenmukaiset turvallisuussuunnitelmat.	
Ilmastotoimenpiteet		
Kierrätys ja tavaroista huolehtiminen sisällytetään osaksi varhaiskasvatuksen suunnitelmia ja päivittäistä toimintaa.	Kierrätyksen ja tavaroista huolehtimisen opettelu on suunnitelmallista kaikissa yksiköissä.	

2.2 Karvin kansallinen arviointi

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi toteutti lokakuussa 2025 ensimmäisen varhaiskasvatuksen kansallisen arvioinnin digitaalisella Valssi-järjestelmällä. Arvioinnin otantaan valikoitui Kontiolahden kunnallisista varhaiskasvatussyksiköistä Peltosirkun, Paiholan, Lehdokin, Karhunpesän, Päivänpaisteen sekä Kulhon koulun ja Kontioniemen koulun päiväkodit. Arviointiin osallistuminen oli näiden yksiköiden henkilöstölle velvoitettavaa. Lisäksi arviointi sisälsi erillisen kyselyn varhaiskasvatuksen hallinnolle. Kansallisen arvioinnin aiheena oli Laadunhallinnan nykytilan arviointi. Arviointi toteutettiin sähköisellä kyselyllä, joka sisälsi itsearviointikysymyksiä varhaiskasvatuksen arviointiin ja kehittämiseen liittyen. Kunta sai henkilöstön ja hallinnon vastauksista koontiraportit. Kansallisen arvioinnin kokonaistuloksia ei ole vielä julkaistu.

Kyselyn itsearviointiväittämiä arvioitiin viisiportaisella asteikolla (1 toteutuu erittäin heikosti – 5 toteutuu erittäin hyvin). Henkilöstön arvioinnissa parhaiten arvioitiin toteutuvan väittämä "Lapsiryhmämme toiminta on tavoitteellista ja suunnitelmallista" (vastauksen keskiarvo 4.6). Erityisen hyvin toteutuvat myös seuraavat väittämät (vastauksen keskiarvo 4.3): "Päiväkodeissa keskustellaan varhaiskasvatustoimintaa ohjaavista tavoitteista ja arvoista", "Lapsiryhmissä jaetaan toiminnan kehittämiseen liittyviä vastuita", "Päiväkodissamme ollaan kekseliäitä ja kannustetaan luovuuteen" sekä "Päiväkodissamme jaetaan osaamista ja hyviä käytäntöjä".

Kohtalaisesti arvioitiin toteutuvan mm. seuraavat väittämät (keskiarvo 3.3–3.6): "Osallistumme koko varhaiskasvatusorganisaation toiminnan ja rakenteiden arviointiin", "Arviointiosaamistamme vahvistetaan ja kehitetään suunnitelmallisesti", "Saamme päiväkodin johdolta tukea ja ohjausta toiminnan arviointiin", "Hyödynnämme toimintamme kehittämisessä tutkimus- ja asiantuntijatietoa" sekä "Kerromme toimintamme arvioinnista ja kehittämisestä huoltajille". Vastauksen perusteella henkilöstölle laadittiin yhteisiä pohdintakysymyksiä heikommin toteutuvaksi arvioiduista asioista. Kysymysten avulla yksiköissä on pohdittu tarvittavia toimenpiteitä em. asioiden kehittämiseksi.

Varhaiskasvatuksen hallinnolle suunnattuun kyselyyn vastasivat varhaiskasvatuksen päällikkö, asiantuntija ja esihenkilöt. Erityisen hyvin arvioitiin toteutuvan väittämät: "Henkilöstörakenteen ja henkilöstömäärän toteutumisen lainmukaisuutta seurataan", "Varhaiskasvatukselle on asetettu yhteiset tavoitteet, jotka ohjaavat toimintaa organisaatio- ja päiväkotitasolla" ja "Varhaiskasvatustoimintaa ohjaavat tavoitteet ovat konkreettisia ja mahdollisia saavuttaa" (vastauksen keskiarvo 4.7–5.0). Erittäin hyvin toteutuvat myös väittämät: "Henkilöstö osallistuu oman päiväkotinsa toiminnan arviointiin" ja "Kannustamme hyvien käytäntöjen ja osaamisen jakamiseen" (ka 4.6). Lisäksi hyvin toteutuu: "Varhaiskasvatuksen kehittäminen on tavoitteellista ja jatkuvaa", "Toiminnan

kehittäminen on harkittua ja yhdistyy asetettuihin tavoitteisiin sekä "Toimintaa ohjaaviin tavoitteisiin yhdistyy organisaation oma strategia" (ka 4.4).

Heikoimmin arvioitiin toteutuvan väittämät: "Kunta ja sen alueella toimivat yksityiset palveluntuottajat tekevät säännöllistä yhteistyötä varhaiskasvatuspalveluiden laadun varmistamiseksi" ja "Varhaiskasvatuksen yhteistyötahojen osallistumista laatutyöhön edistetään" (ka 3.2). Kohtalaisesti toteutuvat myös mm. väittämät "Varhaiskasvatus-toimintaa ohjaavista arvoista ja tavoitteista kerrotaan huoltajille", "Arviointituloksista ja kehittämistoimista viestitään keskeisille tahoille" ja "Henkilöstö osallistuu koko varhaiskasvatusorganisaation toiminnan arviointiin" (ka 3.3) sekä "Varhaiskasvatuksen kehittämistä tukee pitkän aikavälin arviointi- ja kehittämissuunnitelma" (ka 3.4).

Arviointitulosten perusteella kehittämisen kohteeksi otetaan mm. viestinnän lisääminen tavoitteista ja arviointituloksista sekä henkilöstön arviointiosaamisen vahvistaminen tarpeen mukaan. Myös arviointia ja kehittämistä tukevaa pidemmän aikavälin suunnittelua kehitetään edelleen. Lisäksi jatketaan yhteisiä keskusteluja lasten ja huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi arvioinnissa.

2.3 Lukuvuosisuunnitelmien arviointi

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa otettiin elokuussa 2025 käyttöön uudet ryhmäkohtaiset lukuvuosisuunnitelmapohjat. Lukuvuosisuunnitelma sisältää tiimisopimuksen, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, kiusaamisen ehkäisy-suunnitelman sekä ryhmien pedagogisen suunnitelman, johon suunnitellaan mm. pedagogisen toiminnan suuntaviivat, lasten tukemisen käytännöt, oppimisympäristön kehittäminen sekä lasten ja huoltajien osallistamisen tavat. Lukuvuosisuunnitelmaan sisällytetään myös tiimejä koskevat talousarvion toiminnalliset tavoitteet ja suunnitelma niiden toteuttamiseksi. Tiimit arvioivat lukuvuosisuunnitelmien toteutumista vuoden mittaan ja viimeistään keväällä toimintakauden päättyessä.

Yhteisinä tavoitteina vuodelle 2026 on yhteisöllisyyden sekä vuorovaikutus-, tunne- ja kaveritaitojen vahvistaminen, lasten omaehtoisen liikkumisen mahdollisuuksien lisääminen ja monipuolistaminen, ulkopedagogiikan kehittäminen sekä kierrätyksen ja tavaroista huolehtimisen suunnitelmallinen harjoittelu lasten kanssa. Esihenkilöt kokosivat toukokuun suunnittelupäivässä arviointia lukuvuosisuunnitelmien toteutumisesta erityisesti näiden yhteisten painopisteiden osalta.

Ryhmissä on vahvistettu lasten ryhmäytymistä esimerkiksi yhteisillä toimintahetkillä ja leikkejä tukemalla. Henkilöstö on kiinnittänyt huomiota vuorovaikutuksen

mallittamiseen ja yhteisiin toimintatapoihin sitoutumiseen. Lasten kanssa on harjoiteltu suunnitelmallisesti itsesääätelyä, hyviä tapoja ja vuorovaikutustaitoja esimerkiksi päivittäisissä tilanteissa ja suunnitelmallisissa pienryhmätuokioissa. Miniverso-menetelmää on hyödynnetty kattavasti eri yksiköissä, Provaka ja Vahvuusvaris -menetelmiä joissakin yksiköissä. Lasten liikkumisen mahdollisuuksia on kehitetty ryhmissä mm. toimintaympäristöjä muokkaamalla ja lähiympäristön erilaisia liikkumismahdollisuuksia hyödyntämällä. Myös siirtymätilanteisiin on lisätty liikuntaa suunnitelmallisesti. Henkilöstö on kiinnittänyt huomiota turhien rajoitusten poistamiseen, ja myös lapset on osallistettu liikunnallisten toimintojen suunnitteluun. Ulkoiluissa henkilöstö on kiinnittänyt entistä tarkemmin huomiota omaan sijoittumiseensa pihalla, mikä mahdollistaa paremman lasten toiminnan havainnoinnin ja tukemisen. Lasten omaehtoisia leikkejä on tuettu ja rikastutettu entistä suunnitelmallisemmin myös ulkona ja ulkoiluun on lisätty entistä enemmän ohjattuja leikkejä. Kierrätykseen ja tavaroista huolehtimiseen kiinnitetään jatkuvaa huomiota päivittäisessä toiminnassa ja henkilöstö mallittaa niitä lapsille. Yksiköissä nähdään kuitenkin tarvetta kehittää edelleen toimintatapoja näiltä osin.

Toiminnallisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimisen pohjaksi sovitettiin yhteiseksi selvittämisen kohteeksi erityisesti henkilöstön vuorovaikutus- ja ohjaustavat lasten kanssa työskennellessä. Nykytilanteen selvittämisessä on hyödynnetty Opetushallituksen laatimia pohdintakysymyksiä. Yksiköt ovat sopineet selvityksen pohjalta yhteisiä kehittämiskohteita, esimerkiksi kuinka turvata yhdenvertaisesti huomiota myös hiljaisemmille ja vetäytyville lapsille tai kuinka huomioida toiminnan suunnittelussa erilaiset vakaumukset. Perhepäivähoidossa on kiinnitetty huomiota erityisesti sukupuolisensitiiviseen kasvatukseen, esimerkiksi lasten ohjaamiseen erilaisiin leikkeihin sukupuolesta riippumatta. Kokonaisuutena varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa nähdään vielä tarvetta kehittää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimisen käytäntöjä.

2.4 Asiakaskysely

Varhaiskasvatuksen asiakasperheille toteutettiin Webropol-alustalle laadittu kysely 18.3.-6.4.2026. Kysely sisälsi monivalintakysymyksiä ja avoimia, omin sanoin vastattavia kysymyksiä. Osa kysymyksistä oli samoja edellisvuoden kyselyn kanssa asiakastytyväisyyden seurannan mahdollistamiseksi. Kyselyllä kartoitettiin huoltajien näkemyksiä mm. varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämiseen ja toimintaan, henkilöstön ja perheen yhteistyöhön sekä viestintään liittyen.

Kyselyyn vastasi 161 huoltajaa (kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on yhteensä noin 750 lasta). Vastaaajamäärä nousi huomattavasti edellisvuosiin

verrattuna (edellisvuosina n. 100 vastaajaa). Vastaajista 82 % oli päiväkodissa olevien lasten huoltajia, 22 % esiopetusikäisten lasten huoltajia ja 9 % perhepäivähoidossa olevien lasten huoltajia.

Varhaiskasvatuspalvelut ja internet-sivut

Vastausten perusteella tyytyväisyys varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluihin nousi hieman edellisestä vuodesta: Viisiportaisella asteikolla (5= erittäin tyytyväinen) vastausten keskiarvo oli 4.3, kun se edellisvuonna oli 4.2.

Vastaavasti myös arviot varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjauksesta nousivat hieman: "Lapseni varhaiskasvatuspaikan löytyminen on sujunut mielestäni hyvin"-väittämään vastausten keskiarvo oli 4.6 (edellisvuonna 4.5).

Arviot laskutuksen toimivuudesta säilyivät ennallaan keskiarvon ollessa 4.4.

Arviot varhaiskasvatuksen internet-sivuilla olevan tiedon hyödyllisyydestä saivat edellisvuoden tapaan keskiarvon 3,7. Koska kunnan internet-sivuja ollaan uudistamassa, huoltajilta kysyttiin myös niihin liittyviä kehittämis ehdotuksia. Erityisesti huoltajat pitivät tärkeänä keskeisten yhteystietojen löytymistä sekä selkeää tietoa perusasioista, kuten päiväkodeista, asiakasmaksuista ja Daisy-sovelluksesta.

Varhaiskasvatuspalveluiden viestinnän riittävyys ja selkeys sai vastauksissa keskiarvon 4.1.

Vapaan palautteen osioon tuli huoltajilta 48 vastausta. Näistä kolmasosa sisälsi kiittävää palautetta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle. Huoltajat antoivat positiivista palautetta mm. henkilöstön ammattitaidosta ja motivaatiosta, hyvästä ilmapiiristä ja sydämellä tehdystä työstä, sujuvasta yhteistyöstä ja monipuolisesta toiminnasta. Kriittistä palautetta annettiin edellisvuoden tapaan erityisesti varhaiskasvatuksen keskittämistä Lehmoon loma-aikoina (11 mainintaa). Päivystysajan varhaiskasvatusta toivottaisiin myös kirkonkylälle. Muutamassa vastauksessa harmiteltiin myös henkilöstön vaihtuvuutta, minkä on koettu haittaavan esim. lapsen luottamuksen syntymistä ja viestintää. Lisäksi muutamat huoltajat toivat esiin viestinnän runsauden ja toivoivat viestinnän selkeyttämistä ja tiivistämistä.

Kodin ja varhaiskasvatuksen/esiopetuksen yhteistyö

Huoltajien ja henkilöstön yhteistyötä käsitelleet kysymykset olivat osittain samoja edellisvuoden kyselyn kanssa. Huoltajien arvioissa oli jonkin verran nousujohteisuutta edellisvuoteen verrattuna. Yli 90 % vastaajista on melko tai täysin samaa mieltä siitä, että yhteistyö on toimivaa ja henkilöstö ottaa huomioon huoltajien näkemyksiä. Huoltajat

kokevat myös, että työntekijöillä on aikaa keskustella lapsen asioista ja että heiltä saa riittävästi tietoa lapsen päivästä.

Huoltajilta kysyttiin myös, millaisia perheille suunnattuja tapahtumia ja tilaisuuksia he toivovat järjestettävän. 71 % vastaajista piti tärkeinä lasten esityksiä sisältäviä juhlia ja 52 % toiminnallisia juhlia ja muita koko perheen tapahtumia, esimerkiksi liikuntatapahtumia. Teemalliset huoltajaillat koki tarpeelliseksi 16 % vastaajista.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa järjestetty toiminta

68 % huoltajista oli täysin samaa mieltä ja 29 % melko samaa mieltä väittämästä, että heidän lapsensa viihtyy hyvin varhaiskasvatuksessa/esiopetuksessa. Huoltajat myös kokevat henkilöstön huolehtivan hyvin lasten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. 75 % oli täysin samaa mieltä ja 21 % melko samaa mieltä väittämästä, että toiminta on monipuolista ja lapsia kiinnostavaa. Samankaltaista tasoa olivat huoltajien arviot lasten mahdollisuuksista leikkiin, liikkumiseen, taiteelliseen ilmaisuun ja ulkoiluun. Erityisen paljon edellisvuodesta paranivat arviot siitä, että huoltajat saavat riittävästi tietoa varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan toiminnasta: vuoden 2025 asiakaskyselyssä huoltajista 44 % oli täysin samaa mieltä ja 42 % melko samaa mieltä kyseisen väittämän kanssa. Nyt vastaavat lukemat olivat 63 % ja 27 %. Huoltajat myös kokevat entistä vahvemmin, että heillä on mahdollisuuksia esittää toiveita toiminnasta ja osallistua toiminnan arviointiin: Kyseisten väittämien kanssa täysin samaa mieltä olevien huoltajien osuus nousi edellisvuodesta 16 %:sta 43 %:iin ja 17 %:sta 31 %:iin.

Huoltajia pyydettiin myös nimeämään 3 asiaa, joiden he toivovat erityisesti toteutuvan lapsen varhaiskasvatus-/esiopetuspaikassa. Eniten mainintoja saivat:

1. Lasten kokonaisvaltainen turvallisuus
2. Pysyvä, riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö
3. Lapsen mahdollisuus leikkiin, ulkoiluun ja liikuntaan
4. Lasten vuorovaikutus-, tunne- ja kaveritaitojen tukeminen
5. Kiireettömyys arjessa, jolloin aikuisilla on aikaa kohdata lapset

Kysyttäessä, mihin huoltajat ovat tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa/esiopetuksessa tyytyväisiä, avoimissa vastauksissa nousi esiin erityisesti:

1. Tyytyväisyys henkilöstöön: huoltajat pitivät työntekijöitä ammattitaitoisina, kokevat heidän välittävän lapsista aidosti ja tekevän arvokasta työtä

2. Lasten viihtyminen ja turvallinen olo varhaiskasvatuksessa, huoltajat luottavat, että lapsista huolehditaan hyvin
3. Monipuolinen, idearikas ja lapsia kiinnostava toiminta
4. Toimiva yhteistyö kodin ja varhaiskasvatus-/esiopetuspaikan välillä

Kysyttäessä asioita, joihin huoltajat toivovat kehittämistä, esiin nousi erityisesti henkilöstön pysyvyys sekä ulkoilun ja liikunnan lisääminen erityisesti iltopäivisin ja talviaikaan. Muutamia toiveita esitettiin myös päivittäisen viestinnän kehittamisestä niin, että huoltajille kerrottaisiin konkreettisempia kuulumisia lapsen päivästä.

Kyselyn tuloksia on käsitelty esihenkilöiden kesken sekä yksiköiden palaverissa. Tulosten pohjalta yhteisiksi painopisteiksi seuraavalle toimintakaudelle sovittiin: 1. liikunnan ja ulkoilun lisääminen yksiköissä edelleen 2. viestinnän kehittäminen niin, että se olisi mahdollisimman hyvin kohdennettua 3. jokaisessa yksikössä järjestetään perheille vuosittain joulukuun- /keuhäjuhla tai -tapahtuma.

2.5 Perheohjauksen arviointi

Perheohjauksessa toimi syyskaudella 2025 kaksi perheohjaajaa, joista toinen vakinaisena ja toinen määräaikaisena. Syksyllä 2025 tehtiin kokonaisarviointi perheohjauksen tarpeesta, jolloin todettiin, että yhden perheohjaajan työaika riittää vastaamaan perheohjauksen kysyntään. Vuoden 2026 alusta alkaen kunnassa on työskennellyt yksi varhaiskasvatuksen perheohjaaja, kun määräaikaisen perheohjaajan työsuhte päättyi. Samalla perheohjaajan työnkuvaa tarkistettiin ja kohdennettiin entistä enemmän perheiden kanssa tehtävään työhön.

Perheohjauksen toteutumisen arvioimiseksi perheohjaajat ovat täyttäneet kuukausittaista työn seurantalomaketta. Lisäksi arviointia on tehty syksyllä 2025 järjestetyissä perheohjauksen ohjausryhmän palaverissa sekä joulukuun- ja huhtikuussa järjestetyissä perheohjauksen seurantalopalaverissa. Huhtikuun seurantalopalaverissa arvioitiin yhdelle perheohjaajalle muodostunutta työn kokonaisuutta ja todettiin sen toteutuvan päivitetyn työnkuvan mukaisena. Perheohjaajan työssä painottuvat perheiden tukeminen tapaamisissa ja puhelimitse sekä kolmen perhekerhon ohjaaminen.

Toimintakauden aikana perheohjauksen piirissä on ollut n. 40 perhettä. Huoltajat ovat saaneet perheohjauksessa konkreettista tukea kasvatuskysymyksissä sekä vahvistusta

vanhempana toimimiseen. Tarvittaessa perheohjaajat ovat myös tukeneet varhaiskasvatuksen henkilöstöä vanhemmuuden tukemisen kysymyksissä. Perheohjaajat ovat ohjanneet myös varhaiskasvatuksen perhekerhoja. Perhekerhoissa on ollut melko runsaasti kävijöitä erityisesti Lehmon monitoimitalolla järjestetyissä kerhoissa (keskimäärin 20 kävijää / kokoontuminen). Keväällä 2026 toteutettuun perhekerhojen palautekyselyyn tuli vastaus 11 huoltajalta. Kaikki vastaajat olivat hyvin tyytyväisiä perhekerhoihin (5 tähteä asteikolla 1–5). Huoltajat kokevat kerhojen vahvistavan heidän vanhemmuuttaan. Erityisesti he pitävät tärkeänä toisten huoltajien tapaamista ja heiltä saamaansa vertaistukea sekä toisaalta perhekerhon ohjaajilta saamaansa tukea. Huoltajat antoivat positiivista palautetta myös ohjaajien tavasta kohdata lapset ja huoltajat. Lasten näkökulmasta huoltajat pitivät tärkeänä mahdollisuutta toisten lasten tapaamiseen sekä monipuolisiin leikkeihin hyvissä leikkitiloissa.

Perheohjaajat ovat myös järjestäneet toimintavuoden aikana 5 teemallista huoltajailtaa yhteistyössä muiden perhekeskustoimijoiden kanssa. Iltojen palautekyselyyn vastanneet huoltajat kertoivat saaneensa illoista mm. keinoja omaan arkeen, tunnesäätelyyn ja omien voimavarojen vahvistamiseen sekä tietoa huoltajille tarjottavasta tuesta. Huoltajat pitivät myös tärkeänä yhteistä keskustelua ja kokemusten jakamista toisten huoltajien kanssa.